

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **P. Č.,** proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem ze dne 5. 3. 2012, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2012, č. j. 10 A 38/2012 - 10,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Návrh na přikázání věci jinému soudu **se odmítá**.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce se žalobou ze dne 5. 3. 2012 domáhal toho, aby „Městský soud v Praze zakázal žalovanému, aby pokračoval v porušování žalobcova práva na doručení vyrozumění o stížnosti, aby Městský soud v Praze přikázal žalovanému, aby obnovil stav před zásahem k únoru 2012, kdy vypršela lhůta k vyřízení tohoto podání, doručeného poštovní cestou 6. 12. 2011 (vlastní značka MS051211/2), a aby Městský soud v Praze uložil žalovanému neprodleně vydat rozhodnutí o vznesené otázce (správnost nečinnosti ke stížnosti).“ Žalobu odůvodnil tak, že žalovaný musí vyřizovat „stížnosti na nečinnost ke stížnosti předsedou krajského soudu“ a odvolával se na ustanovení § 172 a 173 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Žalobce tvrdil, že má zájem na tom, aby věděl, jak bylo s jeho

stížností naloženo, neboť Městský soud v Praze podle žalobce nečiní odpovídající úkony v procesech „3 Na 176/10, 3 Na 189/10, 3 Na 111/11“.

[2] Městský soud v Praze usnesením ze dne 13. 3. 2012, č. j. 10 A 38/2012 - 6, vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč ve lhůtě 10 dnů od doručení výzvy.

[3] Podáním ze dne 26. 3. 2012 žalobce žádal o osvobození od soudních poplatků.

[4] Městský soud v Praze usnesením ze dne 11. 4. 2012, č. j. 10 A 38/2012 - 10, žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků. Městský soud konstatoval, že žalobce nemá dostatečné finanční prostředky, přesto však žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků, neboť podle jeho názoru žalobce zneužívá toho, že byl v minulosti od soudních poplatků osvobozován, což jej povzbuzuje k další procesní aktivitě nesvědčící o snaze dobrat se vyřešení sporné právní otázky nebo o tom, že žalobce reflektuje předcházející rozhodnutí soudů. Městskému soudu je přitom z jeho činnosti známo, že žalobce např. vede řadu sporů s Českou advokátní komorou, které pramení z jeho žádosti o určení advokáta, se kterým však žalobce nehodlá spolupracovat víc, než sám uzná za vhodné. Následná soudní řízení jsou rovněž stereotypní, když žalobce napadá místní příslušnost Městského soudu v Praze, doručení písemností, se kterými se prokazatelně seznámil, označení správního orgánu. Smyslem jednotlivých řízení a návrhů tak není dle městského soudu ochrana práv žalobce, ale samotné vedení sporu s využitím jakýchkoli prostředků procesní obrany, zdůrazňováním všemožných nepřesností správního orgánu nebo správního soudu a se lpěním na jejich formálním odstraňování. Městský soud nechce žalobci upírat právo napadat úkony správního orgánu, na druhou stranu si městský soud všímá, jakým způsobem tak žalobce činí. Pokud žalobce hodlá svá práva bránit v takovém rozsahu a výše popsaným způsobem, dospívá městský soud k názoru, že je na místě, aby tak činil s vědomím existence nákladů řízení. Městský soud popsal i předmětný spor, kdy se žalobce domáhá vyřízení stížnosti žalovaným, neboť má za to, že nebyla vyřízena jeho původní stížnost adresovaná Městskému soudu v Praze na údajně nedovolenou manipulaci podáními Městským soudem v Praze. Městský soud dále popsal, kterých konkrétních věcí se týkala původní žalobcova stížnost, a uvedl, že všechny obtížně uchopitelné přípisy, s nimiž mělo být dle žalobce manipulováno, byly po vyjasnění situace řádně zapsány jako nové věci, případně byly zažurnalizovány do příslušných soudních spisů, v nichž byly v mezidobí činěny příslušné kroky. Předmětná věc je proto dle závěru městského soudu jen pokračování šikanózního postupu žalobce, který dává „stížnosti do stížností“, žalobci nejde o konkrétní ochranu před zásahem do práva žalobce, který by představoval újmu či dotčení jeho hmotného práva.

II. Kasační stížnost

[5] Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. 4. 2012, č. j. 10 A 38/2012 - 10, podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost ze dne 23. 4. 2012, ve které poukazuje na to, že městský soud neměl popisovat v předmětné věci žaloby proti České advokátní komoře. Stěžovatel zastává názor, že nemůže zneužívat osvobození od soudních poplatků pro řízení vedená před Ústavním soudem, neboť ta nejsou ex lege zpoplatněna. Stoupající počet sporů nemůže být dle stěžovatele důvodem pro nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Městský soud v Praze se měl podle stěžovatele vyloučit, neboť žaloba se týká „činnosti orgánu státního MěS v Praze“. Stěžovatel dále podezříval městský soud

z manipulace, neboť všechna jeho podání kromě jednoho týkající se žalovaného řeší jeden senát. Stěžovatel vytýkal městskému soudu, že se v procesním rozhodnutí zabýval obhajobou svého postupu v jiných věcech. Stěžovatel rovněž nesouhlasí s argumentací městského soudu ohledně toho, že všechny písemnosti, na jejichž manipulaci si stěžoval, byly vyřízeny „předáním do senátu či do věci“. Stěžovatel se teprve z napadeného rozhodnutí dozvěděl, jaké spisové značky byly jeho písemnostem přiděleny, ač se tak nestalo na jeho předchozí žádost. Stěžovatel upozorňoval na to, že mu bylo umožněno nahlédnout pouze do jeho soudního spisu, nikoli dalších. Stěžovatel namítal, že jeho žaloba ze dne 5. 3. 2012 se týkala právě nezákonných manipulací s jeho podáními. Hromadná podání stěžovatele nejsou neurčitá. Stěžovatel byl přesvědčen, že městský soud měl uvést, který právní předpis vylučuje soudní přezkum dané věci. Stěžovatel proto dovozoval, že městský soud fakticky dospěl k závěru, že se stěžovatel nemůže domáhat ochrany před nečinností žalovaného. Městský soud uvádí stěžovatele v omyl v tom, že není dotčen na svých právech. Městský soud se měl naopak dle stěžovatele zaměřit na to, zdali jeho žaloba může být zjevně neúspěšná, přičemž pouze tato okolnost odůvodňuje nepřiznání osvobození od soudních poplatků. Na závěr stěžovatel uvádí, že městský soud jej nesprávně poučil o možnosti podat kasační stížnost, která však podle jeho názoru není přípustná, z důvodu nespravedlivosti procesu před městským soudem však požaduje zásah Nejvyššího správního soudu. Stěžoval proto navrhuje zrušení napadeného usnesení městského soudu a přikázání věci jinému soudu.

[6] Vyjádření žalovaného nebylo vyžadováno s ohledem na skutečnost, že se jedná o kasační stížnost směřující proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků, tudíž se z povahy věci týká výlučně právní sféry stěžovatele – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 6 Ads 72/2009 - 144.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou (ustanovení § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů /dále jen „s. ř. s.“/), opírá se převážně o důvody uvedené v ustanovení § 103 s. ř. s., a není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[8] Na okraj pak Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelův názor o nepřípustnosti kasační stížnosti proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků je nesprávný. Soud zde odkazuje na svou rozhodovací praxi (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 7 As 40/2004 - 97, všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle kterých rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků nelze podřadit pod rozhodnutí podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s. (rozhodnutí, jímž se pouze upravuje vedení řízení), neboť tímto rozhodnutím se rozhoduje o podstatném procesním právu účastníka řízení. Stěžovatel byl o přípustnosti kasační stížnosti opakovaně a řádně poučován, svého práva podat kasační stížnost ostatně hojně využívá (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 76/2011 - 22, z poslední doby rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2012, č. j. 6 Aps 5/2012 - 10, týkající se týchž účastníků), ačkoli tvrdí, že kasační stížnost proti usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků není přípustná.

[9] Nejvyšší správní soud v posuzované věci nepožadoval zaplacení soudního poplatku ani zastoupení advokátem pro řízení o kasační stížnosti. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu usnesení, jímž nebylo přiznáno osvobození od soudních poplatků, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku či na podmínce povinného zastoupení znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37).

[10] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k posouzení kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a důvody kasační stížnosti. Námitkami kasační stížnosti se bude zdejší soud zabývat v pořadí, v jakém byly uvedeny v rekapitulační části tohoto rozsudku. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neoznačil, pod které důvody ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s. podřazuje své kasační námitky, zdejší soud je posoudí podle jejich obsahu (srov. usnesení zdejšího soudu č. j. 1 As 7/2004 - 47 ze dne 18. 3. 2004). Stěžovatelovu kasační argumentaci Nejvyšší správní soud podřazuje pod kasační důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s., neboť stěžovatel dovozuje nezákonnost rozhodnutí Městského soudu v Praze o nepřiznání osvobození od soudních poplatků a zmatečnost řízení spočívající v přiřazování jeho věcí pouze 10. senátu Městského soudu v Praze a v podjatosti soudců Městského soudu v Praze.

[11] Nejvyšší správní soud uvádí, že stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je dán, pokud soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis (normu), než který na věc dopadá, nebo pokud byl soudem sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci.

[12] Pod stížnostní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze podřadit situace, kdy v řízení před krajským soudem chyběly podmínky řízení, kdy ve věci rozhodoval vyloučený soudce, nebo kdy byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

[13] Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení Městského soudu v Praze podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a c) s. ř. s. a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Vedly ho k tomu následující úvahy:

[14] Dovozuje-li stěžovatel zmatečnost řízení před Městským soudem v Praze z důvodu nesprávného obsazení soudu, protože jeho věci údajně vyřizuje pouze 10. senát Městského soudu v Praze, musí Nejvyšší správní soud nejprve konstatovat, že tato námitka je vzhledem k množství sporů stěžovatele značně nekonkrétní a neuchopitelná. Jak totiž uvedl městský soud v napadeném usnesení, stěžovatel vedl či vede u tohoto soudu přibližně 220 různých řízení. Za takové situace je nanejvýš obtížné určit, které žaloby dle stěžovatele obdobného charakteru měly být protiprávně přiděleny 10. senátu Městského soudu v Praze. Jak si Nejvyšší správní soud ověřil z rozvrhu práce Městského soudu v Praze (jenž je dostupný na internetových stránkách www.justice.cz), je u toho správního soudu zřízeno 12 oddělení, přičemž senátní věci, kam patří stěžovatelovy popisované věci, jsou přidělovány pouze 9 oddělením. Vzhledem k tomu, že stěžovatel vedl či vede přes 200 řízení, není vůbec možné a proveditelné, aby každá jeho věc byla přidělena jinému

oddělení, resp. senátu. Z povahy věci proto vyplývá, že stěžovatelovy věci proto budou přidělovány týmž oddělením, přičemž není rovněž vyloučeno, aby obdobné stěžovatelovy kauzy byly postupně přidělovány témuž soudnímu oddělení.

[15] Stěžovatel dle názoru Nejvyššího správního soudu rovněž přehlíží bod 9 Obecné části rozvrhu práce úseku správního soudnictví Městského soudu v Praze pro rok 2012, podle kterého se totožné žaloby mezi týmiž účastníky řízení, jež došly soudu týž den, přidělují témuž oddělení, a to do maximálního počtu 20 věcí. Nejvyššímu správnímu soudu je přitom z jeho rozhodovací činnosti známo, že stěžovatel v rámci jedné zásilky zasílá správnímu soudu desítky různě stěžovatelem označených podání včetně nových žalob, které se často týkají téhož správního orgánu (zejm. České advokátní komory), přičemž jedinou odlišností je číslo jednací napadeného správního aktu. Podle tohoto pravidla jsou proto stěžovatelovy obdobné žaloby došlé správnímu soudu téhož dne přiřazovány jednomu oddělení.

[16] Za situace, kdy věci jsou u Městského soudu v Praze v souladu s bodem 2 Obecné části rozvrhu práce úseku správního soudnictví Městského soudu v Praze pro rok 2012 automaticky přidělovány informačním systémem a kdy stěžovatel blížeji nekonkretizoval, které věci měly být podle jeho názoru nesprávně přiděleny 10. senátu Městského soudu v Praze, se proto Nejvyšší správní soud k této stížnostní námitce nemůže blížeji vyjádřit, neboť vzhledem ke značnému množství stěžovatelových kauz není možné jakkoli určit, které věci měly být u Městského soudu v Praze nesprávně přiděleny pouze 10. senátu tohoto soudu.

[17] Nejvyšší správní soud neshledal, že by soudci Městského soudu v Praze byli v daném případě podjatí a že by z tohoto důvodu měli být vyloučeni z případu. Účastníkem řízení v pozici žalovaného správního orgánu je Ministerstvo spravedlnosti, nikoli Městský soud v Praze. Z pouhé skutečnosti, že Ministerstvo spravedlnosti je v souladu se zákonem č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ústředním orgánem státní správy pro soudy, Nejvyššímu správnímu soudu nevyplývá, že by měli být soudci Městského soudu v Praze vyloučeni pro svou podjatost. Pokud by platila konstrukce dovozovaná stěžovatelem, znamenalo by to, že by v České republice neexistoval jediný správní soud, jehož soudci by byli schopni projednat jakoukoli věc, kde by jako žalovaný správní orgán vystupovalo Ministerstvo spravedlnosti. Stěžovatel podle názoru Nejvyššího správního soudu přehlíží zcela zásadní skutečnost, a to že předmětem daného řízení neučinil to, zda se předseda Městského soudu v Praze ve vztahu ke stěžovateli dopustil nezákonného zásahu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2008, č. j. Nad 4/2008 – 47, usnesení ze dne 27. 10. 2011, č. j. Nad 28/2011 - 16), neboť v takovém případě by bylo nutné konstatovat podjatost soudců specializovaných správních senátů tohoto soudu, ale že za předmět řízení určil to, že žalovaný nereagoval na jeho stížnost dovozující manipulace se stěžovatelovými věcmi u Městského soudu v Praze.

[18] Není proto naplněn stěžovatel uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

[19] Brojí-li stěžovatel proti tomu, že městský soud mu podle jeho názoru nesprávně v rozporu s právním řádem nepřiznal osvobození od soudních poplatků, musí Nejvyšší správní soud trvat na závěr obsažených v rozsudku zdejšího soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66 (jehož účastníkem byl rovněž stěžovatel, přičemž jeho ústavní stížnost proti tomuto rozhodnutí byla Ústavním soudem odmítnuta usnesením ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. IV. ÚS 490/12), podle kterého *„příjem nejméně 72 000 Kč za rok, tj. cca 6000 Kč za měsíc, lze zpravidla považovat za příjem pohybující se při spodní hranici příjmu, u něhož zásadně nelze uvažovat o osvobození od soudních poplatků dosahující v jednotlivém případě výše dvou či tří tisíc Kč. Nelze tedy říci a priori, že u takového příjmu je osvobození od soudního poplatku vyloučeno, avšak na druhé straně nelze bez dalšího ani mít za to, že u tohoto příjmu má být osvobození (za splnění dalších podmínek) přiznáváno. Posouzení bude zpravidla záležet na dalších rozhodných okolnostech. Těmi jsou v případě stěžovatele zejména zdroj příjmů (dávky poskytované státem v hmotné nouzi) a okolnost, že tyto dávky jsou v určité míře účelově určeny, a to na úhradu bydlení stěžovatele a jeho obživu. Současně stěžovatel jako osoba invalidní ve třetím stupni (dříve plně invalidní) má minimální možnost zvýšit si svůj příjem vlastní prací. Není rovněž patrné, že by disponoval jakýmkoli významnějším majetkem. Kombinace výše uvedených okolností by zásadně měla vést k závěru opačnému, než k jakému dospěl krajský soud, tj. že stěžovateli osvobození od soudních poplatků, byť třeba jen zčásti, přiznat. U stěžovatele však existují zvláštní okolnosti, jež vedou k závěru, že v jeho případě, je namístě výjimečně využít oprávnění k soudnímu uvážení a osvobození od soudních poplatků mu výjimečně nepřiznat. Takové okolnosti zohlednil i krajský soud, byť to vyjádřil poněkud zavádějícím způsobem tak, že „(s)právní soudnictví nemůže být fórem, na kterém se budou (bezplatně) projednávat spory začasté soukromého původu“. Tímto zvláštním důvodem k odepření osvobození od soudního poplatku je povaha sporů, které stěžovatel před správními soudy v poslední době v mnoha případech vede. A k nim patří i projednávaná věc. Krajskému soudu i Nejvyššímu správnímu soudu je z jejich úřední činnosti známo, že stěžovatel vede s různými veřejnými institucemi množství sporů týkajících se poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, které často pokračují jako spory soudní. V dané věci se jedná o spor týkající se žádosti stěžovatele o poskytnutí pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce č. 12/03. Stěžovatel se se žádostí obrátil na Okresní státní zastupitelství v Českých Budějovicích. Podobného rázu jsou i jiné spory stěžovatele projednávané Nejvyšším správním soudem i soudy krajskými. Tyto spory přitom nejsou takového charakteru, aby měly vztah k podstatným okolnostem stěžovatelovy životní sféry. Netýkají se, a to ani nepřímo, stěžovatelova majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí. Jde naopak o spory vyvolané stěžovatelovým zájmem o veřejné záležitosti a fungování veřejných institucí. Takové spory má stěžovatel plné právo vést, dává-li mu objektivní právo procesní možnosti tak činit, a musí v nich mít možnost účinně hájit svá práva. Není však důvod, aby náklady na vedení takových sporů, které je zásadně povinen hradit každý žalobce, za stěžovatele pravidelně nesl stát formou osvobozování od soudních poplatků. Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně. Takovou povahu však předmětný spor nemá. Jde o poskytnutí pokynu obecné povahy nejvyššího státního zástupce, přičemž ze žádných okolností neplyne, že by stěžovatel měl důvod vztahující se k jeho životní sféře, aby si uvedený dokument vyžádal. Stěžovatel má jistě právo snažit se takový dokument získat, avšak za existujících konkrétních okolností, z nichž je patrné, že předmětný spor nespadá do kategorie těch, které se týkají jeho životní sféry, je na místě mu výjimečně osvobození*

od soudních poplatků odepřít. Nejvyšší správní soud podotýká, že vyslovený právní názor nelze v žádném případě vykládat v tom smyslu, že by spory týkající se svobodného přístupu k informacím měly být pro účely rozhodování o osvobození od soudních poplatků vnímány jako spory častěji než jiné nespadající do kategorie sporů týkajících se životní sféry účastníků. Takové zobecňování nelze činit a každý spor je z tohoto hlediska nutno posuzovat přísně individuálně. Nicméně právě v oblasti svobodného přístupu k informacím je třeba, aby byly pečlivě zvažovány všechny aspekty tohoto ústavně zaručeného základního práva, jelikož jde o právo požadovat od povinných subjektů určitou činnost, a to zásadně bezplatně a v relativně krátkých lhůtách, což je může za určitých výjimečných okolností významně zatížit. Judikatura Nejvyššího správního soudu setrvale vychází z toho, že široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je jednou z nejefektivnějších cest k transparenci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. Na druhé straně však nelze přehlédnout, že kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující výkon tohoto práva může mít významné negativní důsledky, které za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím. Jedním z nástrojů, jak zabránit zneužívání tohoto práva, a tím i jeho diskreditaci v očích veřejnosti i orgánů veřejné moci, proto musí být i citlivá regulace nadužívání tohoto práva v případech výše uvedených. Taková regulace může se za určitých okolností dít i cestou výjimečného odepření práva na osvobození od soudních poplatků. "

[20] Od této argumentace Nejvyšší správní soud nemá důvodu odchýlit se ani v posuzované věci, protože je přiléhavá i pro stěžovatelovu kasační stížnost ze dne 23. 4. 2012.

[21] Nejvyšší správní soud proto shledává správným, pokud se městský soud podrobně zabýval osobou stěžovatele a jeho postupem v předmětném řízení, resp. v jiných řízeních vedených stěžovatelem, byť by tu žalovaným správním orgánem nebylo Ministerstvo spravedlnosti. Jak Nejvyšší správní soud v případě stěžovatele uvedl již v rozsudku ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 76/2011 - 22, plní soudní poplatky rovněž i regulační funkci v tom smyslu, že mají omezit podávání neuvážených či svévolných (šikanózních) návrhů. Nepřiznáním osvobození od soudních poplatků není proto stěžovateli upíráno právo na přístup k soudu v případě žalob na ochranu před nezákonným zásahem, ale je pouze vysloveno, že pokud stěžovatel hodlá užívat svého práva na přístup k soudu takovým způsobem, že brojí všemi možnými prostředky proti jakémukoli úkonu správního orgánu bez ohledu na to, aby zvážil smysluplnost a důvodnost svého počínání, a že ve své procesní činnosti pokračuje i před Ústavním soudem, neboť si je vědom toho, že řízení před Ústavním soudem jsou od poplatkové povinnosti osvobozena, přičemž Ústavní soud jeho ústavní stížnosti odmítá z procesních důvodů (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2012, č. j. 6 As 11/2012 - 21), je na místě trvat na tom, aby se podílel na úhradě nákladů spojených s vedením takového sporu, které musí být státem vynaloženy, prostřednictvím hrazení soudních poplatků.

[22] Ačkoli ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. sice hovoří o tom (jak správně upozorňuje stěžovatel), že osvobození od soudních poplatků nelze přiznat v případě zjevně neúspěšných návrhů, stěžovatel však přehlíží, že judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66) vztahující se ke stěžovateli stanovila, že je na místě pečlivě zvažovat otázku charakteru a

množství jím vedených sporů, neboť osoby nemající dostatek finančních prostředků nemají institut osvobození od soudních poplatků zneužívat k vedení sporů dle své libosti. Pokud tedy určitá osoba vede desítky až stovky různých sporů, které se nedotýkají podstatných okolností její životní sféry, protože se ani nepřímo netýkají jejího majetku, životních podmínek či jiných podobných záležitostí, ale vyvěrají z jejího abnormálně zvýšeného zájmu o fungování veřejných institucí, je na místě, aby taková osoba nesla náklady takového řízení v podobě povinnosti platit soudní poplatek.

[23] Nejvyšší správní soud ze své vlastní evidenci (neboť každý soud musí vést spisovou službu v souladu se zákonem č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů) zjistil, že stěžovatel je účastníkem přibližně 420 řízení vedených před zdejším soudem. Celkově k datu rozhodování této věci bylo vedeno nebo je vedeno před Nejvyšším správním soudem cca 38100 řízení. Z toho vyplývá, že řízení vedená stěžovatelem tvoří přibližně 1% celkového nápadu Nejvyššího správního soudu.

[24] V případě takto abnormálně zvýšeného zájmu stěžovatele o veřejné instituce a soudní řízení je nutné zvažovat jeho právo na přístup k soudu a zájem na kontrole veřejné moci na straně jedné, na druhou stranu je však nutné přihlédnout ke smysluplnosti jednotlivých sporů. Při rozhodování o nepřiznání osvobození od soudních poplatků v daném případě stěžovatele podle Nejvyššího správního soudu převáží to, že jeho spor je jen pokračováním jeho přístupu k soudnímu řízení, kdy napadá prakticky veškeré úkony správního soudu, jimiž nebylo stěžovateli dle jeho subjektivních představ vyhověno, a domáhá se řešení jím předložené otázky Nejvyšším správním soudem, resp. Ústavním soudem. Stěžovatel podle názoru Nejvyššího správního soudu vrší soudní a správní spory a řetězí je na sebe, jak bylo popsáno Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 14. 3. 2012, č. j. 6 As 11/2012 - 21.

[25] V posuzovaném případě stěžovatel podal stížnost dle ustanovení § 164 a násl. zákona o soudech a soudcích, kterou se dotčené osoby domáhají ochrany před průtahy řízení, před nevhodným chováním soudních osob anebo před narušováním důstojnosti řízení před soudem, k předsedovi Městského soudu v Praze, přičemž se stěžovatel dle názoru Nejvyššího správního soudu snažil obejít ustanovení § 164 odst. 2 zákona o soudech a soudcích zakazující domáhat se přezkumu postupu soudu ve výkonu nezávislé rozhodovací činnosti. Jelikož stěžovatel považoval předsedu Městského soudu v Praze za nečinného, podal další stížnost k žalovanému, jíž se domáhal přešetření postupu předsedy Městského soudu v Praze při vyřizování jeho původní stížnosti. Postup žalovaného Ministerstva spravedlnosti při vyřizování této v pořadí druhé stížnosti pak stěžovatel učinil předmětem své žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, přičemž ve skutečnosti dle své argumentace uplatněné v žalobě i kasační stížnosti se domáhá nápravy údajných nesprávností v postupech Městského soudu v Praze, což Nejvyšší správní soud shledává za rozporné se smyslem řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem a za porušující ustanovení § 164 odst. 2 zákona o soudech a soudcích, neboť stěžovatel nesprávně prostřednictvím stížnosti dle zákona o soudech a soudcích napadá to, co by měl učinit jako předmět přezkumu v rámci příslušných opravných prostředků pro to které soudní řízení.

[26] Za situace, kdy stěžovatel takto vrší správní a soudní řízení, kdy svévolně a šikanózně napadá jakýkoli úkon správního orgánu nebo soudu za účelem vedení dalšího řízení bez ohledu na to, aby zvážil důvodnost svého postupu, případně aby uznal postup správních orgánů, resp. správního soudu za souladný s právním řádem, přičemž stěžovatel podle názoru Nejvyššího správního soudu mnohdy obchází příslušnou právní úpravu regulující možnosti obrany, je podle Nejvyššího správního soudu správné, aby stěžovatel vedl soudní řízení s vědomím nákladů včetně nutnosti hrazení soudního poplatku – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2010, č. j. 8 As 22/2010 - 91.

[27] Nejvyšší správní soud proto nemůže městskému soudu cokoli vytknout, pokud v napadeném usnesení při popisu přístupu stěžovatele k soudnímu a správnímu řízení popsal věci, kterých se týkaly stěžovatelovy stížnosti adresované předsedovi Městskému soudu v Praze a Ministerstvu spravedlnosti, přičemž srozumitelně vysvětlil, že jednotlivá podání, která původně vyhodnotil jako nejasná a nesrozumitelná, zapsal do rejstříku Na – nejasná podání – přičemž po odstranění těchto pochybností byly předmětné písemnosti zapsány jako nové věci, event. přiřazeny k jiným stěžovatelovým věcem, ve kterých jsou činěny příslušné kroky. Jestliže byly předmětné písemnosti zažurnalizovány do dalších spisů, nejsou městským soudem činěny další úkony ve vztahu k těmto podáním pod spisovými značkami rejstříku Na.

[28] Stěžovatel se mýlí v tom, že jeho hromadná podání nejsou neurčitá. Nejvyšší správní soud naopak musí konstatovat, že stěžovatelova podání – byť značená jeho vlastními značkami – jsou často neurčitá a obtížně uchopitelná, neboť z nich není zřejmé, co jimi stěžovatel míní. Stěžovatel totiž často směšuje pojmy, nerespektuje zákonnou terminologii a procesní postupy, spojuje různé typy soudních řízení podle s. ř. s. a podle jiných procesních předpisů a používá termíny, kterým přiřazuje vlastní obsah - rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2012, č. j. 6 Ads 15/2011 - 143. Hromadná podání stěžovatele neúměrně zatěžují administrativní personál soudu, neboť není výjimkou, když „rozklíčováním“, vyhodnocením a přiřazením stěžovatelových přípisů do příslušné věci stráví zaměstnanci soudních kanceláří a podatelen několik hodin. Nejvyššímu správnímu soudu je rovněž známo, že stěžovatel fakticky v některých případech neučiní součástí hromadné zásilky podání, které v soupisu označí, což je stěžovatelem napadáno dalšími opravnými prostředky a kladeno k tíži správního soudu – srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2011, č. j. 6 Ads 140/2010 - 44.

[29] Stěžovatel podle názoru Nejvyššího správního soudu nereflektuje skutečnost, že soudní řízení vedená podle s. ř. s. nepředstavují pokračování řízení vedená před správními orgány. To, že příslušné řízení vedené správními orgány nepodléhá správnímu poplatku či jiné platbě, nemá jakýkoli vliv na povinnost platit soudní poplatek za daný typ soudního řízení. Tím, že správní soudy trvají na placení soudních poplatků, případně rozhodují o osvobození od soudních poplatků, resp. neosvobození od soudních poplatků, postupují v souladu s právní úpravou regulující průběh soudního řízení před správními soudy a nezakazují stěžovateli domáhat se jeho práv v případě jeho stížností dle zákona o soudech a soudcích. Otázka placení soudního poplatku patří mezi jednu z podmínek řízení, která musí být vyřešena před meritorním vyřešením věci. Při řešení této otázky se proto správní soud nevyjadřuje k důvodnosti žaloby ani neukončuje řízení z procesního důvodu

(odmítnutí návrhu např. z důvodu nedostatku aktivní legitimace navrhovatele, soudní výluky).

[30] Jak bylo stěžovateli vysvětleno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2012, č. j. 6 As 11/2012 - 21, byť stěžovateli formálně svědčí určité právo (např. podat žalobu nebo kasační stížnost), neznamená to, že mu musí být soudem meritorně vyhověno, resp. že správní soud nebude trvat na splnění všech podmínek řízení. Pokud stěžovatel uplatňuje svá práva tím způsobem, že nereflektuje příslušné postupy správních orgánů a správních soudů a brojí proti jakémukoli jejich úkonu, které není v souladu s jeho představami, ačkoli se při objektivním pohledu takovýto postup negativně nedotkl jeho právní sféry, a pokud proti jakémukoli úkonu správního orgánu stěžovatel podává „různě označené“ opravné prostředky, případně žaloby, nelze než uzavřít, že stěžovatel vede „spory pro spory“, přičemž Nejvyšší správní soud považuje za spravedlivé, aby takové spory, které má stěžovatel právo vést, vedl s vědomím nákladů řízení v podobě soudních poplatků.

[31] Poukazuje-li stěžovatel v neposlední řadě na to, že mu nemělo být umožněno nahlédnout do spisu sp. zn. 3 Na 111/2011, musí Nejvyšší správní soud stěžovatele odkázat na přípis zdejšího soudu ze dne 2. 5. 2012, č. j. Aprn 4/2012 – 70, podle kterého byl spis sp. zn. 3 Na 111/2011 zaslán k nahlédnutí u Krajského soudu v Českých Budějovicích.

[32] Na okraj Nejvyšší správní soud uvádí, že si je vědom toho, že došlo k úpravě pravomoci správního soudu přiznat osvobození od soudních poplatků zákonem č. 303/2011 Sb., a to tak, že nyní mají správní soudy zásadně přiznávat částečné osvobození od soudních poplatků, úplné osvobození od soudních poplatků je možné pouze výjimečně ze zvlášť závažných důvodů, které musí být odůvodněny. Závěry, které městský soud uvedl v napadeném usnesení, však podle Nejvyššího správního soudu jsou plně použitelné i ve vztahu k otázce, zda stěžovateli lze přiznat částečné osvobození od soudních poplatků. A to s ohledem na to, že rozhodovat o částečném osvobození od soudního poplatku, jehož výše v nyní posuzovaném případě činí 2000 Kč, by jakkoli ve vztahu ke stěžovateli nemohlo zpochybnit ten závěr, že z hlediska množství a charakteru jím vedených sporů, jež se netýkají podstatných okolností stěžovatelovy životní sféry, je na místě, aby je stěžovatel vedl s plným vědomím celé výše soudních nákladů.

[33] Není proto naplněn stěžovatel uplatněný kasační stížnost podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[34] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení městského soudu v souladu s ustanovením § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[35] Návrh stěžovatele, aby Nejvyšší správní soud v rámci řízení o kasační stížnosti proti usnesení ve věci osvobození od soudního poplatku postoupil věc jinému soudu, musel být Nejvyšším správním soudem odmítnut, neboť v řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. Nejvyšší správní soud nemá pravomoc delegovat věc. Nedostatek pravomoci rozhodnout o tomto návrhu je neodstranitelnou podmínkou řízení, což vedlo k odmítnutí tohoto návrhu podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s.

IV. Náklady řízení

[36] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.; stěžovatel nebyl ve věci procesně úspěšný, proto nárok na náhradu nákladů řízení nemá, žalovanému pak podle obsahu soudního spisu žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. června 2012

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně
senátu